

200.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA POCZT I TELEGRAFÓW**

z dnia 26 marca 1931 r.

**w sprawie zleceń pocztowych w obrocie
wewnętrznym.**

Na mocy art. 6 i 17 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafii i telefonii (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 584), w brzmieniu obwieszczenia Ministra Poczty i Telegrafów z dnia 21 stycznia 1931 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu tejże ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 12, poz. 57) zarządzam co następuje:

POSTANOWIENIA OGÓLNE.**Rodzaje zleceń i warunki przyjęcia.**

§ 1. 1) Zlecenie pocztowe służy do zainkasowania należności pieniężnej za pośrednictwem urzędu pocztowego. Urzędem pocztowym w rozumieniu przepisów tego rozporządzenia jest także agencja pocztowa.

Zainkasowanie należności pieniężnej porucza się urzędowi pocztowemu zapomocą:

- a) wykazu zleceniowego albo
- b) kartki zleceniowej.

Zapomocą wykazu zleceniowego można poruczyć zainkasowanie kwoty do wysokości 2.000 zł a tylko, gdy kwota zlecenia ma być przekazana zapomocą blankietu nadawczego Poczty i Kasy Oszczędności — do wysokości 10.000 zł.

Jeżeli jednak dokumentem wierzytelnościowym, stanowiącym załącznik wykazu zleceniowego, jest weksel, który w razie niezyskania zapłaty, ma być zaprotestowany, kwota takiego dokumentu wierzytelnościowego nie może przekraczać 2.000 zł.

W jednym liście zleceniowym można przesłać od 1 do 5 dokumentów wierzytelnościowych, płat-

nych w różnych terminach i przez różnych dłużników. Do każdego dokumentu wierzytelnościowego musi być dołączony odpowiedni wykaz zleceniowy.

Wyjątki od zasady, dopuszczającej przesłanie w jednym liście zleceniowym więcej aniżeli jeden dokument wierzytelnościowy, ustala dla pewnych rodzajów dokumentów wierzytelnościowych Minister Poczty i Telegrafów.

Zapomocą kartki zleceniowej można poruczyć zainkasowanie kwoty najwyżej 1000 zł.

2) Nadawca listu zleceniowego lub kartki zleceniowej może żądać, aby pobraną kwotę przekazano bezpośrednio jemu albo na konto w Pocztovej Kasie Oszczędności, w banku lub w jakiegokolwiek innej instytucji krajowej, zajmującej się przyjmowaniem pieniędzy na rachunek obcy.

3) a) Nadawca listu zleceniowego, zawierającego weksel, może żądać, aby urząd pocztowy w razie niezyskania zapłaty weksłu, stwierdził tę okoliczność protestem wekslowym, jednak tylko wtedy, jeżeli w miejscu płatności weksłu znajduje się urząd pocztowy lub też, jeżeli miejsce płatności weksłu znajduje się w granicach miejscowego okręgu doręczeń urzędu pocztowego oraz, jeżeli weksel nie podlega ograniczeniom przewidzianym w rozporządzeniu, wydanym przez Ministra Sprawiedliwości, w porozumieniu z Ministrem Poczty i Telegrafów z dnia 7 marca 1931 r. o protestowaniu weksli przez urzędy i agencje pocztowe (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 199).

Żądanie zaprotestowania weksłu do kwoty 200 zł na obszarze województw: poznańskiego, pomorskiego i górnośląskiej części województwa śląskiego będzie uwzględnione również i w tych wypadkach, jeżeli miejsce płatności weksłu znajduje się w okręgu doręczeń listonosza wiejskiego.

b) Wysyłanie w listach zleceniowych wykazów zleceniowych z weksłami do protestu, przeznaczonymi dla odbiorców w miejscowościach, należących do okręgu doręczeń listonoszów wiejskich lub do zamiejscowego okręgu doręczeń, jak również zleceń protestu weksli, adresowanych poste-restante, jest niedozwolone.

c) Wykazy zleceniowe wraz z weksłami przeznaczonymi do protestu, wysyłane wbrew postanowieniom zawartym w punkcie a) i b) niniejszego ustępu, będą nadawcom zwracane.

POSTANOWIENIA SZCZEGÓŁOWE.**Listy zleceniowe.**

§ 2. 1) Zlecenie zainkasowania należności pieniężnej udziela nadawca przez wypełnienie wykazu zleceniowego.

Minister Poczty i Telegrafów zarządza nakład wykazów zleceniowych, jako druków płatnych, w dwóch wzorach. Jeden wzór służy do zleceń zainkasowania należności z weksli nieprzeznaczonych do protestu i innych dokumentów wierzytelnościowych, drugi zaś do zleceń zainkasowania należności z weksli przeznaczonych do protestu.

Wykazy zleceniowe można nabywać złączone z przekazami zleceniowymi lub, jeżeli kwota zlecenia ma być przekazana blankietem nadawczym Pocz-

towej Kasy Oszczędności, bez przekazów zleceń-wych. Wykazów zleceń-wych prywatnego nakładu bez zezwolenia Ministra Poczty i Telegrafów używać nie wolno.

2) Do wykazu zleceń-wych musi być dołączony dokument wierzycielski.

3) Nadawca wypełnia wykaz zleceń-wych (punkt 1) ściśle według nadruku, alfabetem łacińskim i w języku państwowym, atramentem odręcznym, drukiem lub maszyną do pisania, z wyjątkiem części, które wypełnia urząd pocztowy. Kwotę zlecenia w wykazie zleceń-wych podaje nadawca w walucie polskiej cyframi a złote także słowami; kwota ta musi być zgodną z kwotą podaną w dokumencie wierzycielskim.

Na przekazie winien nadawca podać jako adresatę swój adres a u dołu odcinka przekazowego kwotę zlecenia. Miejsce przeznaczenia przekazu może być inne, niż miejsca nadania listu zleceń-wych. Jako adresatę przekazu może nadawca listu zleceń-wych zamiast siebie (§ 1 punkt 2) oznaczyć Poczto-wą Kasę Oszczędności, bank i t. p. z dopisaniem klauzuli:

„Do wpisu na konto Nr. . . . NN. . . . w. . . .”

Na przedniej części odcinka przekazu zleceń-wych może nadawca umieścić datę odnoszącą się do zaksięzkowania kwoty zlecenia.

Jeżeli kwota zlecenia ma być przekazana za-pomocą blankietu nadawczego Poczto-wą Kasy Oszczędności nadawca winien z wykazem zleceń-wych spiąć wypełniony co do kwoty blankiet na-dawczy Poczto-wą Kasy Oszczędności i na nim jako nadawcę wpisać nazwisko dłużnika.

Na dolnym brzegu lub na czystej stronie czę-ści blankietu nadawczego Poczto-wą Kasy Oszczędności oznaczonego napisem „dowód wpłaty”, może nadawca umieścić bezpłatnie datę odnoszącą się do zaksięzkowania kwoty zlecenia.

Jeżeli nadawca w jednym liście zleceń-wych wysyła więcej niż jeden dokument wierzycielski, musi do listu zleceń-wych włożyć spis dokum-entów wierzycielskich.

Minister Poczty i Telegrafów zarządza nakład tego spisu, jako druku płatnego, który można naby-wać w każdym urzędzie pocztowym. Spisu dokum-entów wierzycielskich prywatnego nakładu nie wolno używać bez zezwolenia Ministra Poczty i Telegrafów.

Oprócz szczegółów wyżej przytoczonych nie wolno nadawcy umieszczać na wykazie zleceń-wych ani na przekazie zleceń-wych, jak również na spi-sie dokumentów wierzycielskich i na blankiecie nadawczym Poczto-wą Kasy Oszczędności żad-nych innych uwag, mających charakter korespon-dencji, ani też dołączać korespondencji do listu zleceń-wych.

4) a) Dokumentem wierzycielskim (punkt 2) mogą być weksle, zobowiązania płatnicze, kupo-ny procentowe i dywidendowe, kolejowe listy prze-wozowe, polisy ubezpieczeniowe oraz wszelkie inne dokumenty handlowe i wartościowe, jak również ra-chunki pokwitowane lub kwity.

b) W dokumencie wierzycielskim musi być podane nazwisko i adres dłużnika, tudzież kwota zlecenia. Kwota zlecenia w dokumencie wierzycielskim

musi być podana w walucie polskiej cyframi, a kwota złotych także słowami i być zgodna z kwotą zlecenia, podaną w wykazie zleceń-wych; w razie niezgodności winien nadawca na gór-nym rogu pierwszej strony dokumentu wierzycielskiego wypisać cyframi (złote także słowami) kwotę ściągającą się mającą od dłużnika, zgodną z kwotą zlecenia w wykazie zleceń-wych.

Rachunki i inne dokumenty, stanowiące dokum-ent wierzycielski zlecenia z wyjątkiem weksli, winny być pokwitowane.

c) Zapomocą jednego wykazu zleceń-wych można pobrać należność pieniężną tylko z jednego dokumentu wierzycielskiego. Za jeden dokument wierzycielski uważa się także dokument wierzycielski z przynależnymi z nim spojonymi za-łącznikami, jak również większą ilość złączonych z sobą weksli nieprzeznaczonych do protestu, któ-rych zapłaty można się domagać od jednego dłużni-ka w tym samym dniu.

Załącznikami dokumentu wierzycielskiego, wystawionego w walucie polskiej, mogą być także spojone z nim weksle, nieprzeznaczone do protestu lub inne dokumenty, opiewające na walutę zagraniczną. Załącznikami dokumentu wierzycielskiego nie mogą być listy zamknięte lub otwarte albo notatki noszące charakter osobistej korespondencji.

d) Weksel przeznaczony do protestu winien być wystawiony w języku państwowym. Wyjątek stanowią weksle przeznaczone do protestu, przesy-lane w listach zleceń-wych wewnątrz obszarów i do obszarów wymienionych w art. 2 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. o języku państwowym i języku urzędowania rządowych i samorządowych władz admini-stracyjnych (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 724), które mogą być wystawione w językach tamże podanych, ja-ko też weksle przeznaczone do protestu, przesy-lane wewnątrz i do obszarów województw poznańskiego, pomorskiego i śląskiego, które mogą być wystawio-ne w języku niemieckim.

e) Nadawca listu zleceń-wych, zawierającego weksle przeznaczone do protestu, ponosi wszelkie następstwa w wypadkach, gdy weksle te nie odpo-wiadają wymogom prawa wekslowego, lub gdy we-dług przepisów niniejszego rozporządzenia nie na-dają się do zaprotestowania przez urząd pocztowy.

5) Wypełniony wykaz zleceń-wych z przekazem lub blankietem nadawczym Poczto-wą Kasy Oszczędności oraz z dokumentem wierzycielskim, a przy wysyłaniu w jednym liście zleceń-wych więcej niż jednego wykazu zleceń-wych z dokumentami wierzycielskimi także wypełniony spis dokum-entów wierzycielskich wysyła nadawca w kopercie urzędowej lub prywatnego nakładu, pod adresem tego urzędu pocztowego, który zlece-nia ma wykonać. Jeżeli zaś dokumentami wierzycielskimi są weksle, przeznaczone do protestu, to pod adresem tego urzędu pocztowego, który znaj-duje się w miejscu płatności weksli. Wyjątek stano-wią weksle do 200 zł, przeznaczone do dłużników, zamieszkałych na obszarach województw poznań-skiego, pomorskiego i części górnośląskiej województwa śląskiego, które należy wysyłać pod adresem tego urzędu pocztowego, w którego okręgu dorę-czeń znajduje się miejsce ich płatności.

Używanie do zleceń kopert prywatnego nakładu jest dozwolone pod warunkiem, że nadawca na stronie adresowej koperty listu zleceniowego u góry umieści swoje imię, nazwisko i adres, w środku, w sposób wpadający w oczy napis: „List zleceniowy”, poniżej zaś adres „Urząd pocztowy w”.

6) Listy zleceniowe muszą być nadane jako listy polecane i opłacone przy nadaniu według taryfy dla poleconych przesyłek listowych, o ile dla pewnych rodzajów zleceń Minister Poczty i Telegrafów nie ustalił odmiennego sposobu opłacania przy nadaniu.

Znaleziony w skrzynce listowej list zleceniowy, nieopłacony lub niedostatecznie opłacony, zwraca się nadawcy, o ile podał na kopercie swój adres, w przeciwnym zaś razie uważa się go za niedoręczalny.

Listy zleceniowe winny być nadawane tak, aby do urzędu pocztowego, który ma wykonać zlecenie, mogły nadejść przynajmniej na 24 godzin, nie wcześniej jednak niż na 10 dni przed terminem płatności każdego z dokumentów wierzytelnościowych, zawartych w tych listach.

Wykazy zleceniowe wraz z dokumentami wierzytelnościowymi, nadesłane w listach zleceniowych do urzędu pocztowego oddawczego wcześniej, aniżeli 10 dni przed terminem płatności, będą nadawcom zwracane.

Urząd pocztowy nie dokonywa protestu wekslu, jeżeli list zleceniowy zawierający ten weksel nadejdzie do urzędu pocztowego w ostatnim dniu wymagalności zapłaty, a ze względu na spóźnioną porę lub nieobecność doręczającego funkcjonariusza pocztowego nie można przedstawić dłużnikowi wekslu do zapłaty.

7) Dokument wierzytelnościowy wydaje się dłużnikowi za uiszczeniem pełnej kwoty zlecenia. Jeżeli dokumentem wierzytelnościowym jest weksel przeznaczony do protestu, przyjmuje się także częściową zapłatę sumy dłużnej z wekslu.

Zainkasowaną od dłużnika pełną kwotę zlecenia po potrąceniu taryfowej opłaty przekazowej i manipulacyjnej lub zainkasowaną od dłużnika częściową kwotę zlecenia przy wekslach przeznaczonych do protestu, po potrąceniu taryfowej opłaty przekazowej, manipulacyjnej i należytości wskazanych w § 3 punkt 2 niniejszego rozporządzenia, przesyła się albo nadawcy zlecenia, albo Pocztowej Kasie Oszczędności, albo bankowi, albo innej instytucji przez niego wskazanej (§ 1 punkt 2).

8) Jeżeli zlecenie pocztowe nadejdzie do urzędu pocztowego na 10 dni przed dniem płatności (dokumentu wierzytelnościowego, wekslu przeznaczonego do protestu), to należy je zatrzymać i dokument wierzytelnościowy przedstawić dłużnikowi do zapłaty w dniu płatności, podanym w wykazie zleceniowym lub na kartce zleceniowej. W tym wypadku dzień płatności (a nie dzień nadejścia zlecenia) uważać należy za pierwszy dzień terminu podjęcia.

I. Ostateczny termin podjęcia dokumentu wierzytelnościowego z wyjątkiem wekslu przeznaczonego do protestu, wynosi:

a) 7 dni w miejscowym pocztowym okręgu doręczeń i w okręgu doręczeń listonosza wiejskiego;

b) 14 dni przy zleceniach adresowanych poste restante;

c) 14 dni w zamiejscowym okręgu pocztowym.

II. Termin podjęcia wekslu przeznaczonego do protestu upływa w dniu przedstawienia wekslu dłużnikowi do zapłaty (art. 37 prawa wekslowego).

III. Terminy wskazane pod I nie obowiązują, jeżeli:

a) nadawca zarządzi zwrot lub dostanie zlecenia;

b) dłużnik odmówił zapłaty.

9) Wykaz zleceniowy wraz z dokumentem wierzytelnościowym, nieprzeznaczonym do protestu, dosyła się na żądanie nadawcy lub dłużnika. Dostanie odbywa się bezpłatnie. W nowym miejscu przeznaczenia wchodzi w zastosowanie terminy podjęcia, podane w ustępie 8 pkt. I niniejszego paragrafu. Wykazów zleceniowych z weksłami, przeznaczonymi do protestu dosyłać nie wolno.

10) Po upływie terminów, podanych w ustępie I punkt 8) lub w wypadkach wskazanych w ustępie III punkt 8) niniejszego paragrafu, niewykupiony dokument wierzytelnościowy, o ile nie ma być dosłany (punkt 9), zwraca się bezpłatnie nadawcy po ściągnięciu taryfowej opłaty manipulacyjnej.

Wyjątek stanowi weksel przeznaczony do protestu, z którym w razie niewykupienia przez dłużnika urząd pocztowy postępuje według postanowień § 3.

Dokument wierzytelnościowy, którego nie można zwrócić nadawcy, uważa się za niedoręczalny.

PROTESTOWANIE WEKSLI.

§ 3. 1) a) W wypadkach, gdy dłużnik odmówił zapłaty sumy dłużnej z wekslu, przeznaczonego do protestu, albo gdy dłużnika nie zastano lub gdy nie można było odnaleźć jego lokalu przemysłowego albo mieszkania, urząd pocztowy dokonywa protestu z powodu niezapłacenia według postanowień prawa wekslowego.

b) W wypadku, gdy dłużnik zapłaci część sumy dłużnej z wekslu przeznaczonego do protestu, urząd pocztowy dokonywa protestu na pozostałą niezapłaconą część sumy dłużnej.

c) Dłużnik, który płaci sumę dłużną z wekslu nie do rąk funkcjonariusza pocztowego, przedstawiającego mu ten weksel do zapłaty, lecz dodatkowo w urzędzie pocztowym przed sporządzeniem protestu, obowiązany jest od protokołu stwierdzającego ten stan rzeczy uiścić należność w wysokości połowy opłaty określonej w punkcie 2 lit. a) niniejszego paragrafu.

d) Dłużnikowi, który płaci sumę dłużną z wekslu w urzędzie pocztowym po sporządzeniu — lecz przed odesłaniem — protestu nadawcy, wydaje się weksel z protestem pod warunkiem, jeśli uiści w całości opłaty podane w punkcie 2 lit. a) i d) niniejszego paragrafu.

2) Weksel protestowany z protestem przesyła się nadawcy listem urzędowym - poleconym i doręcza mu przez właściwy urząd pocztowy za pokwitowaniem i po ściągnięciu następujących należytości:

a) taryfowej opłaty za sporządzenie protestu;

b) taryfowej opłaty manipulacyjnej;

c) podatku komunalnego w wysokości 1/2% kwoty wekslowej ulegającej zaprotelowaniu, przypadającego gminie, w której okręgu weksel zaprotelowano (art. 14 ustawy z dnia 11 sierpnia 1933 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych — Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747).

3) Jeśli nadawca listu zleceniowego odmówi zapłaty należności wskazanych w punkcie 2 niniejszego paragrafu, ściąga się je od niego w trybie postępowania przymusowego w administracji (art. 20 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o pocztach, telegrafach i telefonach — Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 584, w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 listopada 1930 r. — Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 642).

KARTKI ZLECENIOWE.

§ 4. 1) Zlecenie zainkasowania należności pieniężnej do 1000 zł bez dołączenia osobnego dokumentu wierzytelnościowego, można poruczyć urzędowi pocztowemu za pomocą kartki zleceniowej.

2) Kartka zleceniowa złożona z przekazem lub bez przekazu jest płatnym drukiem pocztowym. Kartek zleceniowych prywatnego nakładu używać nie wolno.

3) Nadawca wypełnia kartkę zleceniową alfabetycznie łacińskimi i w języku państwowym, atramentem odręcznym, drukiem lub maszyną do pisania. Kwotę zlecenia w walucie polskiej wpisuje nadawca na odcinku i na odwrotnej stronie kartki zleceniowej, a na przekazie, tylko na odcinku, w miejscu oznaczonym odpowiednim napisem. Miejsce przeznaczenia przekazu może być inne niż miejsce nadania kartki zleceniowej. Jako adresata przekazu może nadawca kartki zleceniowej zamiast siebie (§ 1, punkt 2) oznaczyć Poczta Kasy Oszczędności, bank i t. p. z dopisaniem klauzuli:

„Do wpisu na konto Nr. . . . NN w”.

Na przedniej części odcinka przekazu zleceniowego może nadawca umieścić daty, odnoszące się do zaksięzkowania kwoty zlecenia.

Na odwrotnej stronie odcinka kartki może nadawca umieścić wyjaśnienie dla dłużnika, odnoszące się wyłącznie do pobrać się mającej kwoty zlecenia.

4) Jeżeli kwota zlecenia ma być przekazana za pomocą blankietu nadawczego Poczta Kasy Oszczędności nadawca winien z kartką zleceniową spiąć niewypełniony co do kwoty blankiet nadawczy Poczta Kasy Oszczędności i na nim jako nadawcę wpisać nazwisko dłużnika. Na dolnym brzegu lub na czystej stronie blankietu nadawczego Poczta Kasy Oszczędności oznaczonego napisem: „Dowód wpłaty” może nadawca umieścić bezpłatnie daty odnoszące się do zaksięzkowania kwoty zlecenia.

5) Kartki zleceniowe podlegają opłacie stemplowej, według skali stemplowej, przepisanej dla rachunków.

Opłatę stemplową uiszcza nadawca przez nalepienie znaczków stemplowych na odcinku kartki zleceniowej.

6) Kartki zleceniowe należy wysyłać jako kartki polecane pod adresem urzędu pocztowego, mającego zainkasować od dłużnika kwotę zlecenia. Pobiera się za nie taryfową opłatę jak za polecane kart-

ki pocztowe jako też taryfową opłatę manipulacyjną. Opłaty te uiszcza nadawca przez nalepienie na kartce zleceniowej znaczków opłaty.

7) W urzędzie pocztowym oddawczym wydaje się dłużnikowi odcinek kartki zleceniowej po uiszczeniu pełnej kwoty zlecenia. Pobraną kwotę zlecenia odsyła się przekazem pocztowym lub blankietem nadawczym Poczta Kasy Oszczędności po potrąceniu taryfowej opłaty przekazowej.

8) Termin podjęcia, podany w § 2 punkt 8 ustęp I i III dla listów zleceniowych stosuje się także do kartek zleceniowych. Niewykupioną przez dłużnika kartkę zleceniową zwraca się bezpłatnie nadawcy, a w razie niemożności doręczenia uważa się ją za niedoręczalną.

9) Dłużnikowi, który zmienił miejsce pobytu, można kartkę zleceniową dostać bezpłatnie do nowego miejsca przeznaczenia. W nowym miejscu przeznaczenia wchodzi w zastosowanie terminy podjęcia, podane w § 2 punkt 8 ustęp I i III.

ZARZĄDZENIE ZWROTU LUB ZMIANY ADRESU.

§ 5. Nadawca listu zleceniowego lub kartki zleceniowej może za uiszczeniem taryfowej opłaty żądać zwrotu lub zmiany zlecenia pod warunkami określonymi w rozporządzeniu Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 4 marca 1926 r. w sprawie zwrotu i zmiany adresu przesyłek pocztowych oraz zmiany pobrania lub zlecenia (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 166).

POSTANOWIENIA KOŃCOWE.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1931 r. na całym obszarze Rzeczypospolitej. Z dniem powyższym uchyla się moc obowiązującą rozporządzenia Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 1 czerwca 1927 r. w sprawie zleceń pocztowych w obrocie wewnętrznym (Dz. U. R. P. Nr. 60, poz. 529).

Minister Poczt i Telegrafów: *Boerner*